

Warszawa, dnia 14 marca 2016 r.

Poz. 9

**DECYZJA NR 64
KOMENDANTA GŁÓWNEGO POLICJI**

z dnia 24 lutego 2016 r.

**w sprawie programu nauczania na kursie specjalistycznym dla policjantów pełniących funkcję
oskarżyciela publicznego**

Na podstawie § 54 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 19 czerwca 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków odbywania szkoleń zawodowych oraz doskonalenia zawodowego w Policji (Dz. U. Nr 126, poz. 877, z późn. zm.¹⁾) postanawia się, co następuje:

§ 1. Określa się program nauczania na kursie specjalistycznym dla policjantów pełniących funkcję oskarżyciela publicznego, stanowiący załącznik do decyzji.

§ 2. Realizację kursu, o którym mowa w § 1, powierza się Wyższej Szkole Policji w Szczytnie, Centrum Szkolenia Policji w Legionowie, Szkole Policji w Katowicach, Szkole Policji w Pile oraz Szkole Policji w Słupsku.

§ 3. Kursy specjalistyczne dla policjantów pełniących funkcję oskarżyciela publicznego rozpoczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej decyzji prowadzi się na podstawie programu kursu specjalistycznego dla policjantów pełniących funkcję oskarżyciela publicznego, określonego w załączniku do decyzji, o której mowa w § 4.

§ 4. Traci moc decyzja nr 846 Komendanta Głównego Policji z dnia 30 listopada 2007 r. w sprawie programu kursu specjalistycznego dla policjantów pełniących funkcję oskarżyciela publicznego (Dz. Urz. KGP Nr 22, poz. 166 oraz z 2010 r. Nr 9, poz. 44).

§ 5. Decyzja wchodzi w życie z dniem podpisania.

p.o. Komendant Główny Policji

ml. insp. Andrzej SZYMCZYK

¹⁾Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 221, poz. 1644, z 2008 r. Nr 180, poz. 1116, z 2010 r. Nr 209, poz. 1381, z 2012 r. poz. 899, z 2014 r. poz. 1312 oraz z 2015 r. poz. 593.

Załącznik do decyzji nr 64
Komendanta Głównego Policji
z dnia 24 lutego 2016 r.

**PROGRAM NAUCZANIA NA KURSIE SPECJALISTYCZNYM
DLA POLICJANTÓW PEŁNIĄCYCH FUNKCJĘ OSKARŻYCIELA PUBLICZNEGO**

SPIS TREŚCI**I. ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNO-PROGRAMOWE**

1. Nazwa kursu
2. Cel kursu
3. Kryteria formalne, jakim muszą odpowiadać kandydaci kierowani na kurs
4. System prowadzenia kursu
5. Czas trwania kursu
6. Liczebność grupy szkoleniowej
7. Warunki niezbędne do realizacji i osiągnięcia celów kształcenia
8. Zakres tematyczny oraz system oceniania
9. Forma zakończenia kursu

II. TREŚCI KSZTAŁCENIA

I. ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNO-PROGRAMOWE

1. Nazwa kursu

Program nauczania na kursie specjalistycznym dla policjantów pełniących funkcję oskarżyciela publicznego, zwany dalej „kursem”.

2. Cel kursu

- Po ukończeniu kursu policjant będzie przygotowany do realizacji zadań z zakresu następujących obszarów:
- dokonywanie formalnej i merytorycznej oceny materiałów zgromadzonych w toku czynności wyjaśniających,
 - wykonywanie funkcji oskarżyciela publicznego w postępowaniu sądowym,
 - sporządzanie środka zaskarżenia.

3. Kryteria formalne, jakim muszą odpowiadać kandydaci kierowani na kurs

Na kurs kierowani są policjanci, którzy wykonują zadania związane z nadzorem nad czynnościami wyjaśniającymi i występują w charakterze oskarżyciela publicznego w postępowaniu w sprawach o wykroczenia.

4. System prowadzenia kursu

Kurs prowadzony jest w systemie stacjonarnym.

5. Czas trwania kursu

Kurs trwa 10 dni. Liczba godzin lekcyjnych, liczonych w jednostkach 45-minutowych, nie powinna przekraczać 8 godzin dziennie.

Na całkowity wymiar kursu składają się:

Przedsięwzięcia	Czas realizacji (w godz. lekcyjnych)
Zapoznanie z regulaminami i organizacją kursu	1
Zajęcia programowe	75
Zakończenie kursu	1
Ogółem	77

6. Liczebność grupy szkoleniowej

Poszczególne treści kształcenia należy realizować w grupach szkoleniowych, których liczebność, z uwagi na cele dydaktyczne zajęć oraz efektywność stosowanych metod dydaktycznych, nie może przekraczać 18 osób.

7. Warunki niezbędne do realizacji i osiągnięcia celów kształcenia

Podczas prowadzenia zajęć dopuszczalne jest regulowanie czasu rozpoczynania przerw w sposób zapewniający optymalne osiągnięcie zakładanych celów kształcenia, z zastrzeżeniem rozpoczęcia kolejnej jednostki w czasie przyjętym w rozkładzie zajęć dydaktycznych. Zajęcia na kursie mogą realizować policjanci i pracownicy cywilni z jednostek organizacyjnych Policji, w tym przedstawiciele biur Komendy Głównej Policji. Zajęcia mogą prowadzić pracownicy naukowcy i specjaliści z ośrodków akademickich, a także instytucji pozaresortowych (np. sędziowie, prokuratorzy, mediatorzy). Jednostka szkoleniowa realizująca kurs może występować do innych jednostek organizacyjnych Policji z wnioskiem o udostępnienie materiałów przydatnych do przeprowadzenia kursu. Możliwe jest również uczestniczenie słuchaczy w rozprawach w sądzie. Zajęcia obejmujące zagadnienie ósme, tematu trzeciego zatytułowane „Komunikowanie się – aspekty praktyczne” – ze względu na treści kształcenia oraz wskazówki metodyczne określone w programie kursu,

prowadzą nauczyciele realizujący zajęcia z zakresu komunikacji społecznej. Ćwiczenia z zagadnienia „Komunikowanie się – aspekty praktyczne” realizowane są przez dwóch nauczycieli. Ćwiczenia z zagadnienia „Przemówienie końcowe”, polegające na przygotowaniu i wygłoszeniu przez słuchaczy przemówienia oskarżycielskiego realizowane są przez dwóch nauczycieli prowadzących zajęcia z procedury wykroczeniowej i jednego nauczyciela prowadzącego zajęcia z zakresu komunikacji społecznej. Ćwiczenia z zagadnienia „Symulacja rozprawy sądowej” realizowane są przez dwóch nauczycieli prowadzących zajęcia z procedury wykroczeniowej.

8. Zakres tematyczny oraz system oceniania

Temat	Czas realizacji w godzinach lekcyjnych	System oceniania
Nr 1. Zagadnienia materialnego prawa wykroczeń	12	Słuchacz kursu podlega ocenianiu. Warunkiem ukończenia kursu jest zaliczenie wszystkich ćwiczeń przewidzianych w programie. Do oceny stopnia wiedzy i opanowania umiejętności stosuje się zarówno system ocen uogólniony zaliczono (zal.) albo nie zaliczono (nzal.), jak również skalę ocen: 1-6. Każda ocena negatywna musi być poprawiona na ocenę pozytywną.
Nr 2. Czynności wyjaśniające	14	
Nr 3. Udział oskarżyciela publicznego w postępowaniu sądowym	33	
Nr 4. Środki zaskarżenia	16	
Razem:	75	

9. Forma zakończenia kursu

Absolwent kursu otrzymuje świadectwo ukończenia kursu, na którym w miejscu ogólnego wyniku nauki umieszcza się wpis „pozytywny”.

II. TREŚCI KSZTAŁCENIA**TEMAT nr 1: ZAGADNIENIA MATERIALNEGO PRAWA WYKROCZEŃ**

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie:

- znał podstawowe rodzaje wykładni przepisów prawa,
- znał zasady odpowiedzialności za wykroczenia,
- potrafił dokonać kwalifikacji prawnej wykroczeń.

Zagadnienia	Czas realizacji w godzinach lekcyjnych	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Wykładnia prawa (m.in.: językowa, celowościowa, systemowa, funkcjonalna). 2. Problemy zastosowania przepisów części ogólnej prawa wykroczeń, w tym: <ul style="list-style-type: none"> - elementów definicji wykroczenia, - ustawowych znamion, - form stadialnych i zjawiskowych, - okoliczności wyłączających odpowiedzialność (bezprawność i winę), - zbiegu przepisów, zbiegu wykroczeń oraz jednoczynowego zbiegu przestępstwa z wykroczeniem, - zasady wymiaru kar i środków karnych. 3. Problematyka prawnokarnej oceny stanu faktycznego. Analiza wybranych przepisów: <ul style="list-style-type: none"> - części szczególnej kodeksu wykroczeń, - ustaw szczególnych. 	12	wykład, dyskusja, analiza przypadku, ćwiczenia	W ramach dyskusji zwróć uwagę na problemy z wykorzystaniem poszczególnych wykładni prawa. Przedyskutuj ze słuchaczami problemy związane z zastosowaniem przepisów części ogólnej prawa wykroczeń, ze szczególnym uwzględnieniem kwestii dotyczących: elementów definicji wykroczenia, ustawowych znamion, form stadialnych i zjawiskowych, okoliczności wyłączających odpowiedzialność karną, zbiegów w prawie wykroczeń. Omów ze słuchaczami zasady wymiaru kar i środków karnych, zwracając uwagę na dyrektywy wymiaru kary określone w art. 33 k.w. Podkreśl możliwość nadzwyczajnego złagodzenia kary lub odstąpienia od jej wymierzenia. Na podstawie orzecznictwa, tez doktryny prawa wykroczeń oraz praktyki zawodowej uczestników szkolenia wskaż problemy interpretacyjne przepisów określających typy wykroczeń. Podczas zajęć uwzględnij zmiany w obowiązujących przepisach materialnego prawa wykroczeń. Korzystając z przygotowanych założeń zleć dokonanie kwalifikacji prawnej czynu.

TEMAT nr 2: CZYNNOSCI WYJAŚNIAJĄCE

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- wskazać warunki dopuszczalności postępowania w sprawach o wykroczenia,
- ocenić i zweryfikować decyzję policjanta prowadzącego czynności wyjaśniające, co do sposobu ich zakończenia,
- wskazać obowiązki związane z zakończeniem czynności wyjaśniających,
- dokonać analizy materiałów z czynności wyjaśniających pod kątem prawidłowości ich przeprowadzenia i udokumentowania,
- ocenić prawidłowość sporządzonej konkluzji, w tym dokonanej kwalifikacji prawnej czynu.

Zagadnienia	Czas realizacji w godzinach lekcyjnych	Metoda	Wskazówki do realizacji
<ol style="list-style-type: none"> 1. Przesłanki dodatnie i ujemne postępowania w sprawach o wykroczenia. 2. Taktyka prowadzenia wybranych czynności dowodowych. 3. Zasady dokumentowania czynności wyjaśniających. 4. Środki przymusu procesowego. 5. Uprawnienia uczestników czynności wyjaśniających w zakresie prawa do obrony oraz zaznajomienia z materiałami czynności wyjaśniających. 6. Sposoby zakończenia czynności wyjaśniających. 7. Obowiązki prowadzącego czynności wyjaśniające w związku z ich zakończeniem. 8. Ocena pod względem merytorycznym i formalnym materiałów z czynności wyjaśniających, w szczególności konkluzji i kwalifikacji prawnej zamieszczonej we wniosku o ukaranie. 	14	wykład, analiza przypadku, ćwiczenia	<p>Omawiając przesłanki postępowania w sprawach o wykroczenia, zwróć uwagę na kwestię zbiegu materialnoprawnych i formalnoprawnych przesłanek ujemnych postępowania. Omów zasadność przeprowadzania poszczególnych czynności dowodowych, takich jak: oględziny, szczególne formy przesłuchania, przeszukanie, zatrzymanie rzeczy, tymczasowe zajęcie przedmiotu. Wskaż celowość skierowania sprawy do postępowania mediacyjnego. Omawiając dokumentowanie czynności wyjaśniających, zwróć uwagę na specyfikę anonimizacji danych pokrzywdzonego i świadka w postępowaniu w sprawach o wykroczenia. Poleć sporządzenie projektu: postanowienia o nałożeniu na świadka kary pieniężnej porządkowej, wniosku o zarządzenie zatrzymania i przymusowego doprowadzenia (świadka, osoby przesłuchanej w trybie art. 54 § 6 k.p.w.), postanowienia o skierowaniu sprawy do postępowania mediacyjnego. Ocenie podlega prawidłowość sporządzenia projektów wymienionych pism procesowych (zal./nzal.). Wymieniając uprawnienia uczestników czynności wyjaśniających wskaż prawo do korzystania z pomocy obrońcy, w tym obrony obligacyjnej i fakultatywnej (art. 21 i 22 k.p.w.). Charakteryzując sposoby zakończenia czynności wyjaśniających, zwróć uwagę na odpowiednie obowiązki prowadzącego czynności, w tym związane z zabezpieczeniem uprawnień zawiadamiającego o wykroczeniu. W miarę możliwości zajęcia praktyczne realizowane są przez dwóch nauczycieli.</p>

TEMAT nr 3: UDZIAŁ OSKARŻYCIELA PUBLICZNEGO W POSTĘPOWANIU SĄDOWYM

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- wskazać organy uprawnione do występowania w charakterze oskarżyciela publicznego,
- określić przypadki wyłączenia oskarżyciela publicznego i sędziego od udziału w postępowaniu,
- wyłączyć się od udziału w postępowaniu i złożyć wniosek o wyłączenie sędziego,
- wymienić obowiązki policjanta występującego w charakterze oskarżyciela publicznego,
- wymienić uprawnienia oskarżyciela publicznego jako strony procesowej,
- ocenić materiał dowodowy,
- określić występujące okoliczności istotne dla wymiaru kary i środka karnego,
- scharakteryzować fazy rozprawy,
- wystąpić na rozprawie z wnioskiem o ukaranie,
- określić zasady przeprowadzania dowodów,
- złożyć wniosek dowodowy,
- zadać osobie przesłuchiwanej pytania,
- ustosunkować się do wniosku strony,
- przygotować i wygłosić przemówienie końcowe z zastosowaniem odpowiednich technik perswazji,
- wskazać sposób realizacji zadań oskarżyciela publicznego w postępowaniu przyspieszonym.

Zagadnienia	Czas realizacji w godzinach lekcyjnych	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Zasady procesowe. 2. Oskarżyciel publiczny jako strona procesowa. 3. Organy uprawnione do pełnienia funkcji oskarżyciela publicznego. 4. Obowiązki i uprawnienia oskarżyciela publicznego jako strony procesowej. 5. Przypadki wyłączenia oskarżyciela publicznego i sędziego od udziału w postępowaniu. 6. Wnioski dowodowe.	5	wykład, ćwiczenia	Omów zasady procesowe ze szczególnym uwzględnieniem zasad odgrywających istotną rolę w postępowaniu sądowym. Zwróć uwagę na instytucję wycofania wniosku o ukaranie (art. 8 k.p.w. w zw. z art. 14 § 2 k.p.k.). W trakcie ćwiczeń, na podstawie przygotowanych założeń, zleć sporządzenie: wniosku o wyłączenie oskarżyciela publicznego od udziału w postępowaniu, ustnego złożenia wniosku dowodowego oraz ustosunkowania się do wniosku dowodowego strony. Ocenie podlega prawidłowość sporządzenia projektu pisma procesowego oraz trafność zaprezentowanych wniosków dowodowych (zal./nzal.).
7. Przygotowanie się oskarżyciela do udziału w rozprawie. 8. Komunikowanie się – aspekty praktyczne:	12	wykład, ćwiczenia	Przygotowując się do udziału w rozprawie w charakterze oskarżyciela publicznego, słuchacz dokonuje analizy akt sprawy pod kątem złożenia odpowiednich wniosków dowodowych, na których oparto wniosek o ukaranie. Omów elementy składowe i sposoby realizacji procesu

<ul style="list-style-type: none"> - podstawy komunikowania społecznego, - elementy składowe procesu komunikowania, - cele, poziomy, kanały, formy i typy komunikowania, - cechy i sposoby w procesie komunikowania, - bariery komunikacyjne, - skuteczne przekonywanie. <p>9. Ogólna charakterystyka faz rozprawy.</p> <p>10. Odczytanie wniosku o ukaranie.</p> <p>11. Oskarżyciel publiczny w postępowaniu dowodowym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - formułowanie pytań, - zakazy dowodowe, - ustosunkowanie się do wniosków stron. <p>12. Rola oskarżyciela publicznego w postępowaniu przyspieszonym. Specyfika postępowań prowadzonych w sprawach o wykroczenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stypizowane w ustawie o bezpieczeństwie imprez masowych, - przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji popełnione przez osoby podlegające trybowi przyspieszonemu. 			<p>komunikacyjnego. Określ cele, poziomy, kanały, formy i typy komunikacji. Wskaż cechy i omów sposoby skutecznego komunikowania. Przedstaw rodzaje barier komunikacyjnych i omów sposoby ich eliminowania. Ćwiczenia polegające na stosowaniu przez słuchaczy technik perswazji realizowane są przez dwóch nauczycieli. Omawiając poszczególne fazy rozprawy możesz skorzystać z filmu przedstawiającego przebieg rozprawy sądowej. W ramach ćwiczeń polecić słuchaczom ustne złożenie wniosku dowodowego oraz ustosunkowanie się do wniosku dowodowego strony. Ocenie podlega prawidłowość sformułowanego wniosku dowodowego oraz trafność odniesienia się do wniosku dowodowego złożonego przez strony postępowania (zal./nzal.). Podkreśl specyfikę postępowań prowadzonych w sprawach o wykroczenia podlegające rozpoznaniu w trybie przyspieszonym.</p>
<p>13. Przemówienie końcowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - funkcje, układ i treść, - okoliczności łagodzące i obciążające. <p>14. Symulacja rozprawy sądowej.</p>	16	wykład, symulacja, ćwiczenia	<p>Przygotowując się do udziału w rozprawie w charakterze oskarżyciela publicznego, słuchacz dokonuje analizy akt sprawy pod kątem złożenia odpowiednich wniosków dowodowych, na których oparto wniosek o ukaranie. Omów elementy składowe i sposoby realizacji procesu komunikacyjnego. Określ cele, poziomy, kanały, formy i typy komunikacji. Wskaż cechy i omów sposoby skutecznego komunikowania. Przedstaw rodzaje barier komunikacyjnych i omów sposoby ich eliminowania. Ćwiczenia polegające na stosowaniu przez słuchaczy technik perswazji realizowane są przez dwóch nauczycieli. Omawiając poszczególne fazy rozprawy możesz skorzystać z filmu przedstawiającego przebieg rozprawy sądowej. W ramach ćwiczeń polecić słuchaczom ustne złożenie wniosku dowodowego oraz</p>

			<p>ustosunkowanie się do wniosku dowodowego strony. Ocenie podlega prawidłowość sformułowanego wniosku dowodowego oraz trafność odniesienia się do wniosku dowodowego złożonego przez strony postępowania (zal./nzal.). Podkreśl specyfikę postępowań prowadzonych w sprawach o wykroczenia podlegające rozpoznaniu w trybie przyspieszonym.</p> <p>Prowadząc wykład dotyczący wygłaszania przez oskarżyciela publicznego przemówienia końcowego, zwróć uwagę na konieczność uwzględnienia dyrektyw wymiaru kar i środków karnych. W ramach prowadzonych ćwiczeń, na podstawie akt z przeprowadzonych postępowań, poleć słuchaczom przygotowanie i wygłoszenie przemówienia końcowego, z zastosowaniem odpowiednich technik perswazji. Ćwiczenia z zagadnienia „Przemówienie końcowe” realizowane są przez trzech nauczycieli, w tym jednego, który posiada wiedzę z zakresu komunikacji społecznej. Zastosuj ocenę kształtującą, uwypuklając mocne i słabe strony wystąpień słuchaczy. Zaleca się rejestrowanie wystąpień oskarżyciela za pomocą urządzeń audiowizualnych i odtwarzanie celem dokonania oceny. Każde z prezentowanych wystąpień końcowych ocen w skali od 1 do 6. Na podstawie założeń przeprowadź symulację rozprawy sądowej z udziałem słuchaczy występujących w różnych rolach procesowych. Zaleca się rejestrowanie symulacji rozprawy za pomocą urządzeń audiowizualnych i odtwarzanie celem dokonania oceny wystąpień. W razie możliwości, zamiast symulacji, zorganizuj udział słuchaczy w rozprawie przeprowadzanej w sądzie. Zajęcia praktyczne z zagadnienia „Symulacja rozprawy sądowej” realizowane są przez dwóch nauczycieli prowadzących zajęcia z zakresu procedury wykroczeniowej oraz, w miarę możliwości, jednego nauczyciela posiadającego wiedzę z zakresu komunikacji społecznej.</p>
--	--	--	--

TEMAT nr 4: ŚRODKI ZASKARŻENIA

CELE: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- omówić przyczyny odwoławcze,
- wskazać terminy i tryb złożenia apelacji, zażalenia oraz sprzeciwu,
- scharakteryzować przesłanki i tryb uchylenia prawomocnego mandatu karnego,
- sporządzić apelację, zażalenie oraz sprzeciw.

Zagadnienia	Czas realizacji w godzinach lekcyjnych	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Charakterystyka środków odwoławczych: <ul style="list-style-type: none"> – apelacji, – zażalenia. 2. Sprzeciw: <ul style="list-style-type: none"> – od wyroku nakazowego, – od postanowień i zarządzeń referendarza sądowego. 3. Terminy wnoszenia środków zaskarżenia. 4. Wymogi formalne dotyczące sporządzania środków zaskarżenia. 5. Przesłanki i tryb uchylenia prawomocnego mandatu karnego. 6. Sporządzanie apelacji, zażalenia, sprzeciwu. 7. Omówienie sporządzonej dokumentacji.	16	wykład, ćwiczenia	Omawiając środki zaskarżenia zwróć uwagę na przesłanki i tryb uchylenia prawomocnego mandatu karnego. Wskaż pozostałe nadzwyczajne środki zaskarżenia (kasacja, wznowienie postępowania). W miarę możliwości zajęcia praktyczne realizowane są przez dwóch nauczycieli. W trakcie ćwiczeń, na podstawie akt z przeprowadzonych postępowań w sprawach o wykroczenia, zleć każdemu z uczestników doskonalenia sporządzenie apelacji, zażalenia i sprzeciwu. Dokonaj oceny sporządzonych środków zaskarżenia (zal./nzal.).